

TARTU LINNAVOLIKOGU

OTSUS

Tartu

22.10.2024 nr LVK-O-0259

**Tartu linna arengukava 2025-2035
keskkonnamõju strateegilise hindamise
algatamata jätmine**

Tartu Linnavolikogu suunas 6. juuni 2024. a [otsusega nr 206](#) ""Tartu linna arengukava 2025-2035" ja eelarvestrateegia eelnõu heakskiitmine ja avalikule väljapanekule suunamine" Tartu linna arengukava 2025-2035 (edaspidi arengukava) avalikule väljapanekule.

Arengukava puhul on tegemist strateegilise planeerimisdokumendiga, millele kohaldatakse keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadust (edaspidi KeHJS).

KeHJS § 33 lg 1 kohaselt tuleb keskkonnamõju strateegiline hindamine (edaspidi KSH) algatada, kui strateegiline planeerimisdokument koostatakse:

- 1) põllumajanduse, metsanduse, kalanduse, energeetika, tööstuse, transpordi, jäätmekäitluse, veemajanduse, telekommunikatsiooni või turismi valdkonnas ja selle alusel kavandatakse KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevust või kavandatav tegevus on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga, lähtudes KeHJS § 6 lõigetes 2–4 sätestatust;
- 2) kui arengukava on aluseks tegevusele, mille korral ei ole objektiivse teabe põhjal välistatud, et sellega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik.

Arengukava KSH algatamise vajaduse hindamisel on jõutud järeldusele, et kuigi arengukava käsitleb ülalnimetatud valdkondi, siis arengukava tasand alates visioonist ja lõpetades tegevuskavaga ei ole täpsusastmelt selline, mis seoks selle KeHJS § 6 lõikes 1 toodud tegevusega või võimaldaks hinnata mõju olulisust vastavalt § 6 lõigetes 2–4 toodud tingimustele. Arengukavaga ei kavandata konkreetseid objekte konkreetsetes asukohtades. Seetõttu ei ole põhjust eeldada, et arengukava elluviimisega kaasneks oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärkidele ning tegevused ei ole otseselt seotud alade kaitsekorraldusega. Kuna arengukava üks alusdokument on linna üldplaneering, mille raames on Natura 2000 kaitsega seotud mõjud hinnatud, siis sisuliselt vastab arengukava Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärkidele.

Arengukava KSH algatamise vajalikkuse osas on oma seisukoha esitanud valdkonna asjaomane asutus Keskkonnaamet. Keskkonnaamet märgib oma 14.08.2024 kirjas nr 6-5/24/16396-2, et arengukavaga ei kavandata konkreetseid objekte konkreetsetes asukohtades. Samadel põhjustel ei ole põhjust eeldada, et arengukava elluviimisega kaasneks oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärkidele ning tegevused ei ole otseselt seotud alade kaitsekorraldusega. Keskkonnaamet nõustub, et kuna arengukava üks alusdokument on Tartu linna üldplaneering, mille raames on Natura 2000 kaitsega seotud mõjud hinnatud, siis eeldatavalt sisuliselt vastab arengukava Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärkidele. Lähtudes teadaolevast infost ei kaasne Keskkonnaameti hinnangul arengukavaga otsest olulist keskkonnamõju, mis nõuaks vältimatult KSH algatamist. Seni praktikas teadaolevalt omavalitsuse arengukavale KSH-d algatatud ei ole. Kuna eesmärgid ja arengusuunad on väga üldised, ei ole Keskkonnaametil täiendavaid ettepanekuid ega märkuseid.

Eelnevat kokku võttes asutakse seisukohale, et KSH algatamine arengukavale ei ole kohustuslik.

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 30 lg 1 p 2, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33, § 35 lg 5, Tartu Linnavolikogu 18. mai 2023. a määruse nr 52 "Tartu linna arengudokumentide koostamise kord" § 3 ning arvestades Tartu Linnavolikogu 6. juuni 2024. a otsust nr 206 ""Tartu linna arengukava 2025-2035" ja eelarvestrateegia eelnõu heakskiitmine ja avalikule väljapanekule suunamine", keskkonnamõju strateegilise eelhindamise tulemusi, ning Keskkonnaameti 14.08.2024 kirjaga nr 6-5/24/16396-2 antud arvamust, Tartu Linnavolikogu

o t s u s t a b:

1. Mitte algatada Tartu linna arengukava 2025-2035 keskkonnamõju strateegilist hindamist.
2. Arengukava eesmärk on kujundada Tartu linna visioon, fookusteemade pikaajalised sihid, eesmärgid, nende elluviimiseks nõutavad tegevused ja seireks vajalikud mõõdikud.
3. Arengukava koostamise algataja on Tartu Linnavalitsus, korraldaja ja koostaja on Tartu Linnavalitsuse ruumiloome osakond (aadress Küüni tn 3, Tartu), kehtestaja Tartu Linnavolikogu (aadress Raekoja plats 1a, Tartu).
4. Keskkonnamõju strateegiline hindamine arengukava koostamisel ei ole vajalik järgmistel põhjustel:
 - 4.1. KSH on viidud läbi linna üldplaneeringu koostamisel, mille eesmärk on linna maakasutuse ja ehitustegevuse suunamine, koordineerimine ja reguleerimine. Arengukava koostamisel on arvestatud muu hulgas kehtiva üldplaneeringuga ning arengukavas esitatud eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevuste puhul on viidud või viiakse läbi keskkonnamõju strateegilised hindamised ja keskkonnamõju hindamised vastavate üld-, teema- ja detailplaneeringute või projektide tasandil;
 - 4.2. arengukavaga määratud eesmärkide elluviimiseks kavandatud tegevuste näol on tegemist linna üldist arengut positiivses suunas mõjutavate meetmetega;
 - 4.3. arengukava lähtub ülemaailmse kestliku arengu eesmärkide (*The Sustainable Development Goals*) raamistikust, mis on abivahend kõikide valdkondade vahel tasakaalu tagamiseks ja abiks linna arengu võrdlemisel muu maailmaga (majandus-, sotsiaal- kui ka keskkonnavaldkonnas). Eestis viiakse ellu ülemaailmseid kestliku arengu eesmärke pikaajalise strateegia "[Eesti 2035](#)" alusel koostatud valdkonna arengukavades ja programmides. Eesmärkide mõõdikud kohaldatakse vastavalt Tartu eripärale;
 - 4.4. arengukavas kavandatakse valdkondlike eesmärkide saavutamiseks vajalikke tegevusi sellisel üldistustasemel, mille puhul ei ole võimalik täpsemalt hinnata nende mõjude olulisuse ulatust, sealhulgas näiteks eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tootmist või muud ehitustegevust, millega kaasneks keskkonnaseisundi või looduslike alade kahjustumist, sealhulgas vee, pinnase, õhu saastatust, olulist jäätmetekke ja müratasemete suurenemist. Arengukava seab eesmärgid ja määrab tegevused, kuid ei kirjelda nende rakendamist ruumiliselt. Kavandatavate tegevustega kaasnevaid eeldatavaid negatiivseid mõjusid on võimalik ennetada ja minimeerida keskkonnatingimuste ja meetmete kaudu, mis töötatakse välja projektide ja planeeringute või nende keskkonnamõju hindamiste ja keskkonnamõju strateegiliste hindamiste käigus;
 - 4.5. arengukava elluviimine omab eeldatavalt positiivset sotsiaalmajanduslikku mõju, sest arendustegevused on suunatud nii linnaruumi, avalike teenuste ja vaba aja veetmise kui ka kultuuriliste, sotsiaalsete ja hariduslike võimaluste mitmekesistamiseks ja parandamiseks. Lisaks on arengustrateegias kavandatud tegevusi majanduse ja tööhõive arendamiseks ning uuendusliku ettevõtluse edendamiseks;
 - 4.6. arengukava koostamisel on arvestatud ka linna kehtiva arengustrateegiaga „Tartu 2035“;
 - 4.7. negatiivse sotsiaalse mõju minimeerimise eesmärgil on arengukava koostamise protsessi olnud kaasatud erinevate valdkondade asjatundjad ning samuti on avalikkusele antud võimalus esitada ettepanekuid;

4.8. arengukava on sellise üldistusastmega, mis olemuselt ei sea õiguslikke ega muid kohustusi, mis võiksid potentsiaalselt olla vastuolus Natura 2000 eesmärkidega. Natura 2000 eesmärkidele vastavuse hindamine on tavaliselt võimalik alates ruumilise planeerimise tasandist, kus kirjeldatakse tegevusi põhjalikumalt ja määratletakse nende toimumine ruumiliselt täpsemalt. Arvestades arengukava kõrgetasemelisi looduskaitse-eesmärke ja asjaolu, et sellel puudub vastuolu teiste strateegiliste arengudokumentidega, tuleb järeldada, et kavandataval tegevusel puudub oluline negatiivne keskkonnamõju ja sellega seonduvalt vajadus keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise järele.

5. Arengukava keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsusega saab tutvuda alaliselt aadressil Raekoja plats 1a Tartu Linnavolikogu kantseleis ja Tartu linna veebilehel.

6. Ruumiloome osakonnal avaldada 14 päeva jooksul pärast otsuse tegemist teade keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsuse kohta Ametlikes Teadaannetes ning teatada otsusest asutustele, kellelt küsiti seisukohti keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkuse üle otsustamisel.

7. Otsus jõustub 7. novembril 2024. a.

Esimees

Esitab: **linnaalitsus, 22.10.2024 istungi protokoll nr 86**

Ettekandja: **Elo Kiivet**

Õiend
Tartu Linnavolikogu Otsuse "Tartu linna arengukava 2025-2035
keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise" juurde

Kooskõlas KeHJS sisaldab KSH algatamata jätmise otsus strateegilise planeerimisdokumendi nimetust ja eesmärki, strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algatajat, koostamise korraldajat, koostaja ja kehtestaja nime ja kontaktandmeid, keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise põhjendust, strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsusega tutvumise aega ja kohta.

Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkus otsustatakse lähtudes:

- 1) strateegilise planeerimisdokumendi iseloomust ja sisust;
- 2) strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevast keskkonnamõjust ja eeldatavalt mõjutatavast alast;
- 3) asjaomaste asutuse seisukohast.

Eelnõu esitati seisukoha andmiseks Keskkonnaametile, nende seisukoht kajastub eelnõu tekstis.